

UREĐAJI I OPREMA NA BRODU KAO DIO BRODA

FEDERAL COURT OF AUSTRALIA
Morlines Maritime Agency Limited

v.

The Skulptor Vuchetich and Owners
and Seachart Corporation
(Brod "Skulptor Vuchetich")

Uređaji i oprema koji se nalaze na brodu dio su broda za potrebe postupka "in rem" i podložni su prinudnoj prodaji radi naplate vjerovnikove tražbine.

Nad brodom "Skulptor Vuchetich" trebala se izvršiti prinudna prodaja. Vlasnici broda uputili su zahtjev sudu da donese odluku da uređaji i oprema koji se nalaze na brodu nisu dio broda kako bi se ti uređaji i oprema izuzeli od prinudne prodaje.

Sporna se oprema sastojala od kamiona-dizalica, viličara i drugih uređaja za rukovanje brodskim teretom, ukupne vrijednosti oko 385.000 \$.

Zahtjev vlasnika broda bio je potkrijepljen izjavom inspektora koji je pregledao brod i koji je utvrdio da sporna oprema ne samo da je pokretna, nego nije ni nužna za sigurnost i plovidbu broda. Ta je oprema služila lučkim slagačima za lakši ukrcaj i iskrcaj tereta i nije uobičajeni dio opreme na takvim brodovima.

Federal Court of Australia (Justice Sheppard), rješavanjem ovog spora zapravo odgovara na pitanje *što je brod?* Je li brod samo trup i pogonski stroj ili pojam broda obuhvaća i cjelokupnu opremu na brodu? Teoretsko rješenje definicije broda kao objekta konstruiranog za plovidbu (*Admiralty Act, Section 3, 1988*) nije moglo pružiti zadovoljavajući odgovor na sporno pitanje, pa se sud morao osloniti na sudsku praksu i vlastitu presudbu.

U prijašnjem, sličnom slučaju (*The Silia, 1981*) English Admiralty Court je odlučio da pojam "brod" za potrebe postupka "in rem" obuhvaća svu imovinu na brodu osim one koja pripada nekome drugome, a ne brodovlasniku, (donoseći takvu odluku, engleski se sud oslonio na

odluku suda u slučaju *The Alexander*, 1811, kada je sud utvrdio da jamstvo na brodu obuhvaća svu opremu ukuljučujući i onu koja se može odvojiti, kao što su jedra i konopci). U obrazloženju odluke u slučaju *The Silia* sud je utvrdio da je akcija "in rem" sredstvo koje omogućuje tužitelju - vjerovniku da zadrži brod i tako osigura tražbinu. Izuzimanje dijelova broda iz takvoga osiguranja značilo bi ugrožavanje položaja vjerovnika u postupku "in rem".

Izvješće Australske komisije za promjenu zakonodavstva (Australian Law Reform Commission) uputio je sudove da u pitanjima brodske opreme, namještaja, skladišta i bunkera postupaju na način kako je odlučeno u slučaju *The Silia* koji je, dakle, postao precedent u ovakvim sporovima.

Na temelju navedenog, u ovom je konkretnom slučaju Federal Court of Australia odbacio mišljenje inspektora da oprema nije dio broda jer nije nužna za sigurnost i plovidbu broda. Naprotiv, sud je zaključio da se tom opremom povećava sigurnost broda u slučajevima kad se teret hitno treba iskrcati s broda ili se neke druge radnje moraju poduzeti bez mogućnosti angažiranja lučkih slagača.

Stoga je sud odbio zahtjev brodovlasnika da donese odluku da uredaji i oprema na brodu "Skulptor Vuchetich" nisu dio broda.

(Fairplay, 27th June 1996, p.16).

Jasenko Marin, znanstveni novak
Jadranski zavod HAZU